

Силабус
навчальної дисципліни
**«Клінічна кінезіологія та мануальні методи фізичної
терапії, ерготерапії»**

2023-2024 навчальний рік

Освітня програма **«Фізична терапія, ерготерапія у травматології та
ортопедії»**

Спеціальність **227 Фізична терапія, ерготерапія**

Галузь знань **22 Охорона здоров'я**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Викладач (і)	Анастасія ЕФІМОВА
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-osnov-zdorovya/composition-kaf-osnov-zdorovya/pshenichna/
Контактний тел.	0661100740
Е-mail викладача:	ai_efimova@ukr.net
Графік консультацій	Середа, субота - 14 ²⁰

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	5/150	30	30	90	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Мета та предмет курсу: є формування в здобувачів вищої освіти визначених освітньо-професійною програмою спеціальних (фахових) компетентностей, формування системи професійних знань, умінь і навичок з біомеханіки, кінезіології та мануальних методів фізичної терапії, ерготерапії, які необхідні фахівцю з фізичної терапії, ерготерапії під час реабілітаційного процесу для вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних з порушеннями структур і функцій організму людини.

Компетентності та програмні результати навчання:

Інтегральна: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Перелік загальних компетентностей та відповідних їм шифрів:

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Перелік спеціальних (фахових) компетентностей та відповідних їм шифрів:

СК02 Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК06 Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

Та демонструвати такі програмні результати навчання (ПР):

ПР03 Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР04 Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР06 Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР11 Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності

ПР16 Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

Зміст курсу:

Тема 1. Історія розвитку мануальної медицини (ручні засоби лікування у народній медицині, костоправство, остеопатія, хіропрактика, сучасна мануальна терапія).

Тема 2. Поняття «здоров'я» та його основні складові з позиції холістичної медицини. Трикутник здоров'я. Прикладна кінезіологія.

Тема 3. Нейрофізіологічна характеристика м'язів. Типи, види м'язового скорочення. Фазичне та тонічне скорочення. Поняття «тонус», «сила» та «довжина» м'яза. Міотатичний рефлекс.

Тема 4. Основні функціональні порушення м'язів (тригерна точка, нестабільність місць кріплення, міжм'язові та міжфасціальні спайки, фасціальне вкорочення, порушення активності нейром'язових веретен). Способи діагностики та корекції.

Тема 5. Мануальне м'язове тестування (ММТ) як універсальний діагностичний інструмент. Нейрофізіологічні основи і правила проведення м'язового тесту.

Тема 6. Поняття про м'язово-фасціальну систему та міофасціальні лінії (МФЛ). Передня поверхнева МФЛ. Задня поверхнева МФЛ. Бічна МФЛ. Спіральна МФЛ. Глибинна МФЛ.

Тема 7. Візуальна діагностика статички тіла. Вкорочені та розтягнуті м'язи. Діагностика порушень та способи корекції.

Тема 8. Візуальна діагностика динаміки тіла. Біомеханіка ходьби. Біомеханіка дихання. Діагностика порушень та способи корекції.

Тема 9. Функціональна анатомія шийного відділу хребта, іннервація та кровообіг. Клінічні м'язові синдроми. Діагностика порушень та способи корекції.

Тема 10. Функціональна анатомія плечового суглоба. Клінічні м'язові синдроми. Діагностика порушень та способи корекції.

Тема 11. Функціональна анатомія верхньої кінцівки. Клінічні м'язові синдроми. Діагностика порушень та способи корекції.

Тема 12. Функціональна анатомія тулуба. Клінічні м'язові синдроми. Діагностика порушень та способи корекції.

Тема 13. Функціональна анатомія нижніх кінцівок. Клінічні м'язові синдроми. Діагностика порушень та способи корекції.

Методи навчання:

Словесні: проблемний виклад лекції, бесіда, дискусія, мозковий штурм тощо.

Наочні: спостереження, показ і обговорення навчальної презентації тощо.

Практичні: вправи, практичні роботи, розв'язування професійно-зорієнтованих ситуацій тощо.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Відвідування занять є обов'язковим. Спілкування між викладачем і здобувачами вищої освіти відбувається в аудиторії, у системі електронного забезпечення навчання MOODLE, а також в рамках контролю самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Система електронного забезпечення навчання – MOODLE, в якій розміщуються навчальні матеріали дисципліни.

Система оцінювання та вимоги: накопичувальна бально-рейтингова. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролюми.

Поточний контроль включає бали за роботу на лекціях, практичних та індивідуальних заняттях, а також оцінювання всіх видів самостійної роботи, запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль є обов'язковою формою контролю, що дозволяє визначити ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих робочою програмою навчальної дисципліни результатів навчання.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

1. Кашуба В.О. Біомеханіка просторової організації тіла людини: сучасні методи та засоби діагностики і відновлення порушень: монографія / В.О. Кашуба, Ю.А. Попадюха. К.: Центр учбової літератури, 2018. 768 с.

2. Кашуба В.А. Биомеханика осанки: учебник для вузов / В. А. Кашуба. К.: Олімпійська література, 2003. 279 с.

3. Масаж загальний та самомасаж: підручник / Л.О. Вакуленко, Д.В. Вакуленко, О. В. Кутакова, Г. В. Прилуцька. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 380 с.

4. Пастухова В.А. Анатомія опорно-рухового апарату: навчальний посібник для самостійної роботи ст-ів / В.А. Пастухова, Я.В. Зіневич. 2-е видання. К.: Олімпійська література, 2018. 152 с.

5. Реабілітаційний масаж: підручник / Л. О. Вакуленко [та ін.]. Тернопіль: ТДМУ "Укрмедкнига", 2018. 522 с.

6. Томас В. Майерс. Анатомические поззда / пер. з англ. – Изд. Форс, 2019. 320 с.

Допоміжна

8. Веселовский В.П. Практическая вертеброневрология и мануальная терапия. Рига, 1991. 341 с.

9. Губенко В.П. Мануальная терапия в вертеброневрологии: Пособие. К.: Медицина, 2006. 496 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://bdpu.org>
2. <http://library.bdpu.org>
- 3/ <http://edu.bdpu.org/>